

Het **nieuwe** vennootschapsrecht: een impact op elke (nieuwe en bestaande) vennootschap

Vraag en antwoord voor de bezorgde KMO-bestuurder.

Er komt een nieuw Wetboek van vennootschappen en verenigingen aan. De bittere GDPR-pil is nog maar net ingeslikt of er staat al een nieuwe wet (swijziging) klaar die (bijna) elke Belgische vennootschap zal verplichten de nodige stappen te ondernemen. Uiterlijk tegen 1 januari 2024 moet iedereen in regel zijn.

Waarover gaat het?

Vereenvoudiging en flexibiliteit! Het huidige rechtspersonenrecht wordt geconsolideerd en gemoderniseerd. Zo worden onder meer het aantal vennootschapsvormen beperkt en het aantal dwingende rechtsregels en strafbepalingen teruggebracht. Om optimaal van de nieuwe mogelijkheden te kunnen genieten en om aan de andere bepalingen van het nieuwe wetboek te voldoen, is een statutenwijziging noodzakelijk en moeten bestaande templates voor notulen, verslagen en andere worden aangepast.

Wie belangt het aan?

Zowel vennootschappen, verenigingen als stichtingen zijn in de hervorming betrokken. De bestaande regelgeving wordt geconsolideerd in het nieuwe "Wetboek van vennootschappen en verenigingen". Het belangt met andere woorden elke nieuwe en bestaande vennootschap, vereniging en stichting aan.

Wat verandert er concreet?

Zoals vermeld wordt, onder meer, het aantal

vennootschapsvormen teruggebracht. De BVBA, die de “besloten vennootschap (BV)” wordt, wordt de “natuurlijke” vorm voor de meeste vennootschappen. De NV verandert niet van naam en is de vorm bij uitstek voor de grote vennootschappen met een ruim aandeelhouderschap. De coöperatieve vennootschap (CV) krijgt volgens het wetsontwerp haar oorspronkelijke eigenheid terug, namelijk een onderneming voeren op basis van het coöperatief gedachtengoed. Voorts blijft ook een commanditaire vennootschap, de maatschap en de Europese vennootschapsvormen (SE en SCE) behouden.

Gezien de BV de meest logische vorm wordt voor KMO's, wordt verder enkel stilgestaan bij de wijzigingen die op deze vennootschapsvorm betrekking hebben.

Een kort, non-exhaustief, overzicht:

- De kapitaalsvereiste wordt afgeschaft. Schuldeisers worden voortaan door andere mechanismes beschermd dan het minimumkapitaal. De €18.550 minimumkapitaalplicht gaat dus op de schop en wordt vervangen door de vereiste van een toereikend aanvangsvermogen. De oprichters zijn voortaan verplicht erop toe te zien dat de vennootschap bij de oprichting over een vermogen kan beschikken dat toereikend is om de voorgenomen bedrijvigheid te voeren. Het financieel plan gaat hierin een grote spelen.

Bovendien zal slechts tot winstuitkeringen kunnen worden overgaan met inachtneming van de nieuwe nettoactief- en liquiditeitstests en zal in voorkomend geval de nieuwe alarmbelprocedure moeten worden gevolgd.

De inbrengen van de aandeelhouders worden, eens volgestort, niet langer aan een bijzonder regime onderworpen maar maken, onder meer samen met de reserves en de overgedragen winsten, zonder meer deel uit van het eigen vermogen van de BV.

- De oprichters, de algemene vergadering of het bestuursorgaan van een BV, naargelang het geval, zijn nu

bovendien vrij te bepalen welke rechten ze aan een bepaalde inbreng koppelen. Meervoudig stemrecht wordt dus mogelijk. Sommige aandeelhouders kunnen dus aanzienlijk meer beslissingsmacht worden toegekend.

Ook aandelen zonder stemrecht, al dan niet met preferent dividend, of aandelen die slechts onder bepaalde voorwaarden kunnen stemmen zijn nu een mogelijkheid.

- Veel van de vandaag geldende regels worden optioneel. Dit bijvoorbeeld met betrekking tot de regels over het bestuur van de vennootschap en de overdracht van aandelen. Zo kan in de BV de overdraagbaarheid van aandelen volledig vrij worden geregeld. De standaardregel blijft de beperkte overdraagbaarheid (dus mits toestemming van de helft van de vennoten die drie vierden van de aandelen in handen hebben), maar in de statuten kan hiervan worden afgeweken.

Net zoals het geval is voor de regels m.b.t. de overdraagbaarheid van aandelen, is telkens waar de wet statutaire of contractuele vrijheid laat aan de vennootschap en haar oprichters, in een duidelijke default-regel voorzien die zal gelden wanneer ze zelf geen regeling hebben uitgewerkt.

- Tenslotte wordt de bestuurdersaansprakelijkheid beperkt. De aansprakelijkheid wordt gekoppeld aan de omvang van de vennootschap en beperkt tot specifieke bedragen. Contractuele of statutaire aansprakelijkheidsbeperkingen die verder gaan hetgeen in de wet bepaalt, zijn dan uiteraard verboden.

Hoelang hebben we nog?

Vennootschappen die na 1 januari 2019 worden opgericht, moeten meteen aan de nieuwe regels voldoen. Vennootschappen die voor 1 januari 2019 werden opgericht, moeten vanaf 1 januari 2020 bij de eerstvolgende statutenwijziging hun statuten aanpassen

aan de nieuwe bepalingen, en dit uiterlijk tegen 1 januari 2024.

Sommige bepalingen zijn echter van dwingende aard en zijn onmiddellijk van toepassing vanaf 1 januari 2020. Het betreft bijvoorbeeld volgende regels: de uitsluiting van arbeidsovereenkomsten voor bestuurders, de verruiming van het begrip dagelijks bestuur, de regeling van de belangenconflicten in het bestuursorgaan, de regels over winstuitkering in de BV en de toepassing daarvan op andere vormen van uitkering, het algemeen regime van de bestuurdersaansprakelijkheid en de nietigheid van besluiten van organen, de vereffening, de wijze van stemming ter algemene vergadering en in het bijzonder de neutralisering van de onthoudingen.

Bovendien kan de vennootschap de nieuwe benaming van haar rechtsvorm, en de afkorting daarvan, gebruiken voordat haar statuten aangepast zijn.

Conclusie

Het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen zal van elke Belgische vennootschap de nodige aandacht vereisen. Het staat vast dat statuten in lijn zullen moeten worden gebracht met de nieuwe regelgeving en dat bestaande templates voor notulen, verslagen en andere moeten worden aangepast.

De beoogde modernisering en flexibilisering van het vennootschapsrecht biedt bovendien veel keuzevrijheid aan oprichters en aandeelhouders. Deze kunnen hun onderlinge relaties en het bestuur van de vennootschap op maat van de vennootschap regelen, zonder hierin door een hele reeks dwingende bepalingen beperkt te worden.

Lawbox houdt u op de hoogte van belangrijke ontwikkelingen en zorgt ervoor dat uw juridische documenten steeds up-to-date zijn.